

DIRVA

MAKARIOS III NORI SOVIETŲ

Kipro prezidentas Makarios III ieško sovietų paramos, kad patenkinus tos salos graikų daugumos ambicijas, nors tai ir pasibaigtų Kremliaus įtakos Viduržemio jūroje padidėjimu.

Vytautas Meškauskas

Likimo ironija norėjo, kad sovietai, kuriems duris į Viduržemio jūrą uždarė komunistinės Jugoslavijos ir Albanijos valstybės, dabar ten įeity stačiatikių arkivyskupo prašomi. Kaip žinia, praeitų metų pabaigoje Kipro saloje prasidėjo neramumai tarp vietos gyventojų graikų ir turkų. Pirmieji ten sudaro daugumą -- 448,857, pagal 1960 m. gyventojų surašinėjimą. Turkų tada buvo 104,350. Tačiau toji sala yra vos 40 mylių nuo Turkijos krantų ir ilgą laiką priklausė Turkijai. Užtat tai salai duodant nepriklausomybę turkų mažumai buvo duota veto teisė, kuri, graikų nuomone, suparalizavo administraciją ir... neleido sudaryti salos kariuomenę, nes turkai reikalavo, kad abi tautybės turėtų lygiai dalinių.

Nuo atviro karo abi salos tautybės, o kartu ir Graikija su Turkija, sulaukė tik britų kariuomenės, kuri toje saloje turi savo bazes. (Pati sala įeina į britų Commonwealth). Tačiau britai, neturį karinės prievolės ir savo ginkluotą jėgą telkdamiesi iš savanorių, kariuomenės turi mažiau negu jiems reikėtų. Jiems trūksta apie 35,000 vyrų. Net Reino armija neturi jai numatytų 55,000 karių. Kartu su perversmu Zanzibare komunistai sukėlė visą eilę neramumų naujose rytinėse Afrikos valstybėse -- Kenya, Uganda ir Tanganika -- kurių valdovai šaukėsi britų pagalbos ir tik su jų pagalba atstatė savo viešpatavimą. Tačiau britai ten turėjo nusiųsti apie 6,000 karių.

Tokia situacija britus paskatino pasiūlyti Robertui F. Kennedy, kada tas nesenai lankėsi Londone piršdamas savo paliaubų planą su Indonezijos prezidentu Sukarno, amerikiečiams prisidėti prie taikos Kipro saloje palaikymo. Kad būtų gražiau, buvo nutarta, jog tvarką palaikys ne vien D. Britanija su JAV, bet NATO, kurios nariais yra ir Graikija su Turkija. Pagal tą planą, tarptautinę policinę jėgą sudarytų visi NATO nariai, įskaitant ir Vakarų Vokietiją. Graikija ir Turkija su tuo planu sutiko, tačiau Kipro prezidentas arkivyskupas Makarios III, kurio formalus pakvietimas yra reikalingas plano pravedimui, buvo kiek kitos nuomonės. Jis nutarė, kad Kipro graikų ambicijas geriausiai galėtų palaikyti bedieviška Sovietų Sąjunga!

Sovietai seniai dairėsi kelio į

Viduržemio jūrą. Kiekvieną krizę jie išnaudoja pastangom, kad gautų Dardanelių sąsiaurio kontrolę. Vienas iš amerikiečių motyvų remti Tito ir buvo tas, kad nepriklausoma, nors ir komunistinė Jugoslavija neprileistų sovietų prie Viduržemio jūros. Sovietai Albanijoje jau buvo pradėję ruošti povandeninių laivų bazę, tačiau santykiams pašlijus, jie nuo jos buvo priversti atsistatyti. Vienu žodžiu, sovietai Turkijos nemėgsta. Bet ir daugumas graikų atsimesna 1945-6 m. komunistinių partizanų invaziją iš



šiaurinių kaimynų pusės, kuriai sulaukyti prirėkė nemažai aukų. Užtat Makarios vis dėlto nedrįso prašyti tiesioginės sovietų intervencijos. Jis pasirinko kitą kelią -- per Jungtines Tautas. Girdi, nauja policinė jėga turėtų būti Saugumo Tarybos priežiūroje, kurioje, kaip žinia, Sovietų

Sąjunga turi veto teisę. Sovietai jau suvetavo 101 Tarybos nutarimą ir galėtų pasipriešinti ir tokiems sprendimams, kurie nepatiktų Makarios. Užtat Makarios nori, kad Kipro salos kontrolė būtų kaip nors surišta su Jungtine Tautom. Britai, atrodo, su tuo sutiktų, jei jiems pasisektų JTO į tą "biznį" įvesti tik pro forma, apsisaugojant nuo sovietų "veto" galimybes. Sovietai, žinoma, iš savo pusės nesispiria prieš savo įtakos tame pasaulyje kampe padidinimą ir naujas galimybes. Washingtonui nelabai norėtųsi vienam siųsti savo kariuomenę į dar vieną neramumų židinį, ypač rinkiminių metų. Tai viską žinodamas, Makarios tikisi savo laimėjimo, graikų daugumos tautinių ambicijų patenkimo, nors iš atokiau žiūrint, tai reikėtų laisvojo pasaulio pralaimėjimą.



O Vilniau, Vilniau, Lietuvos šventove, juk tu akim matai, širdim žinai -- visa tauta prie tavo vartų stovi ir šaukia tau: tu -- mūsų amžinai!

Petras Vaičiūnas

LIETUVAI SKIRTAS DARBAS

Lietuvos nepriklausomybės idėja gyvena kiekvienas ištikimas savo tautai lietuvis pavergtų tėvynės ir kiekvienas laisvo pasaulio išeivis, stengdamasis galimai aktyviau dalyvauti savo tautai laisvės siekių įgyvendinime. O itin stipriai tie troškimai mumyse pasireiškia artėjant Lietuvos nepriklausomybės šventei Vasario 16-tai dienai. Tuo laiku rimčiau susikaupiam ir susimąstom, kaip efektingiau įsijungti į Lietuvos laisvės atgavimo kovotojų eiles.

Tada savo veiklą pagyvina ir visi mūsų veiksniai bei organizacijos ir paskiri jų nariai, pajunta didesnę atsakomybę jausmą pavergtai Tėvynei ir ten likusiems broliams.

Gera žinoma, kad kova už pavergtų tautų laisvą apsisprendimą priklauso ne tik nuo mūsų pačių, bet nuo tarptautinių politinių įvykių. Mūsų didžioji pareiga šiuo metu tą kovą palaikyti gyvą ne vien savųjų, bet ir didžiųjų tautų tarpe.

Ne viena mūsų organizacija ar įvairūs komitetai tuo tikslu atspausdina ir išplatina anglų kalba lapelius apie Lietuvą ar brošiūdeles. Tai yra naudinga, bet tinka tik praeiviams, eiliniams piliečiams.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS FONDAS nutarė paremti labai didį ir svarbų LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS TALKŲ užsimojimą, išleisti anglų kalba veikalą, kitokį nei ligi šiol kieno nors buvo išleistas. Veikalą "reference book", parankinį, išsamų, bet ne per daug smulkmenišką, patogų be didelio gaisto pasinaudoti žurnalistams, poetams, publicistams, studentams, informacinių leidinių redaktoriams. Žinyną vertą bibliotekų dėmesio ir tinkamą tiems, kurie telraujasi apie Lietuvą, arba paskelbia kreivų žinių apie ją.

Lietuvos nepriklausomybės šventei artėjant Lietuvos Nepriklausomybės Fondas išsiuntinėjo visiemis LNTF komitetams bei atstovams to veikalo turinio planą, kad jie susipažinę išdiskutuotų, pareikštų dar savo nuomonę ir informuotų auktojus, kuriam tikslui LNTF šiuo metu telkia lėšas. Leidinio turinys, kuriam jau surinkta medžiaga yra žemiau nurodytas, o vėliau išsamiau lietuvių visuomenė bus painformuota.

I. Esminių duomenų žinynas. 1) Geografinė vieta. 2) Lietuvių tauta. 3) Lietuvių kalba. 4) Lietuvių religija. 5) Kiti lietuvių kultūros savitumai. 6) Gamtiniai duomenys. 7) Lietuvių skaičius. 8) Lietuvos vardas. 9) Lietuvos miestai.

II. Suglausta Lietuvos istorijos peržvalga. 1) Nuosaušios būties laikų pabaiga. 2) Mindaugo laikai. 3) Gedimino laikai. 4) Algirdo-Kęstutis laikai. 5) Jogailos-Vytauto laikai. 6) Lietuvos-Lenkijos "Commonwealth" laikai. 7) Lietuva Rusijos ir Vokietijos valdžioje.

III. Kelias atgal į nepriklausomybę. 1) Naujas tautinis susipratimas iš liaudies. 2) Švietimasis svetimos mokyklose. 3) Emigracija į Ameriką, jos priežastys, mastas ir reikšmė. 4) Pirmieji spaudiniai lietuvių kalba. 5) Spaudos draudimo atšaukimas. 6) Pirmasis Pasaulinis karas. 7) 1918-1920 metai, Nepriklausomybės realizavimas.

IV. Pirmoji Lietuvos respublika. 1) Teritorija. 2) Gyventojai. 3) Santvarka. 4) Didžiosios problemos: Vilnius ir pietryčių teritorija; Klaipėda ir Mažoji Lietuva; Santykiai su Rusija.

V. Rusijos agresija ir Lietuvos nepriklausomybės nutraukimas.

VI. Lietuva 1940-1944 metais.

VII. Partizaninis karas Lietuvoje. Galutinė Lietuvos sovietizacija, žemės ūkio kolektyvizavimas, didžiųjų deportacijų datos ir menami deportuotų kiekiai.

VIII. Lietuvos klausimas tarptautinėje plotmėje, teisės ir tarptautinės politikos. Inkorporacijos nepripažinimas Vakaruose. Lietuvos diplomatinio institucijų veikimas. Politinės išeivijos veikimas. Ištraukos iš enciklopedijų bei žodynų, kur Pabaltijo respublikos skelbiamos sudėtinėmis Sovietijos dalimis ir kritika tais pačiais požiūriais.

IX. Visų Sovietijos Lietuvoje įvykdytų esminių pakeitimų Lietuvos visose gyvenimo srityse apibūdinimas.

X. Raktas skaityti sovietinei statistikai apie padėtį Lietuvoje: statistikos užmaskavimai, klaidinantieji paiginimų bazės parinkimai, lyginimas su nenormalių 1940 metų duomenimis ir k.

XI. Lietuvių tautos natūralios intencijos ir troškimai, vilčių joms įvykti pagrindai, motyvai Vakarams domėtis ir rūpintis Pabaltijo kraštų likimu, kokia Vakarų laikysena gali padėti ar bent nekenkti. Dalykinė ir vardų rodyklė.

46-jų Lietuvos nepriklausomybės atgavimo metų išvakarėse LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS FONDO VALDYBA sveikina ir reiškia nuoširdžią padėką visoms LNTF vadovybėms. Atstovams bei remėjams už ryžtingą talkininkavimą praeitais metais ir Vasario 16 dienos rimtyje kviečia ir toliau ryžtis kovoti ir aukotis už mūsų tautos išlaisvinimą, šį darbą tęsiant su dar didesniu entuziazmu, nesigailint lėšų ir pastangų šiam didžiam LNTF užsimojimui greičiau įgyvendinti.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS FONDO VALDYBA

Emilija Čekienė, pirmininkė

VASARIO 16 MINĖJIMAS CHICAGOJE

Minėjimą ruošia Chicago Lietuvos Taryba pagal šią programą ir maloniai kviečia visus lietuvius minėjime dalyvauti.

ŠEŠTADIENĮ, vasario 15 dieną 12 val. Žuvusiųjų už Lietuvos laisvę pagerbimas, padedant vainiką prie jiems skirto paminklo Jaunimo centro sodelelyje.

SEKMADIENĮ, vasario 16 dieną iškilmingos pamaldos už žuvusius dėl Lietuvos laisvės:

10 val. - katalikams Šv. Kryžiaus bažnyčioje, 4557 S. Wood St., evangelikams -- Tėviškės bažnyčioje, 641 S. Troy Ave.

Oficialioji dalis: 2 val. p.p. Marijos Aukštesn. mokyklos salėje.

1. Minėjimo atidarymas. 2. Vėliavų įnešimas -- tvarko Dariaus - Girėno ir Don Varnas postų komandieriai - Cleveland Lee ir Ant. Pargauskas. 3. JAV ir Lietuvos himnai -- gieda Al-

girdas Brazis. 4. Invokacija: Ka-

talių kun. Kęst. Trimakas S.J.,

Evangelikų kun. Ansas Trakis. 5.

Nepriklausomybės akto skaity-

mas -- skaito savanoris kūrė-

jas Juozas Tamulis. 6. Chicago

Lietuvių Tarybos pirmininko Juo-

zo Skorupsko žodis. 7. Lietuvos

Gener. Konsulo Dr. Petro Dauž-

vardžio žodis. 8. Pagrindinė mi-

nėjimo kalba -- Jonas Daugėla.

9. JAV Kongreso atstovo Roman

C. Pucinski kalba. 10. Aukų rin-

kimas, talkininkaujant Korp! Gled-

ra. 11. Rezoliucijų skaitymas --

skaito Antanas Repšys. 12. Vė-

liavų išnešimas.

Meninė dalis: "Kantata apie

Lietuvą", muzika J. Gaidelio, žo-

džiai S. Santvaro, išplodo Lietu-

vių Meno Ansamblys "Dainava",

diriguoja Algis Šimkus; solistai

Nerija Linkevičiūtė ir Algirdas

Brazis. Akompanuoja prof. Vla-

das Jakubėnas.

Minėjimo uždarymas.

Chicago Lietuvos Taryba

PASKAITA APIE DONELAITĮ

PRINCETON UNIVERSITETE

Vasario mėn. 17 d. 8 val. va-

karė, lietuviams gerai pažista-

mas estų poetas bei meno ir is-

torijos kritikas Aleksis Rannit,

Princetono Universitete skaitys

paskaitą angliškai apie Kristi-

joną Donelaitį. Paskaitą organi-

zuoja Princetono Universiteto

profesorius Richard T. Burgi. Įe-

jimas visiems laisvas. New Jer-

sey lietuviai, kurie domisi lite-

ratūra, kviečiami pasinaudoti šia

reta proga ir atvykti pasiklausy-

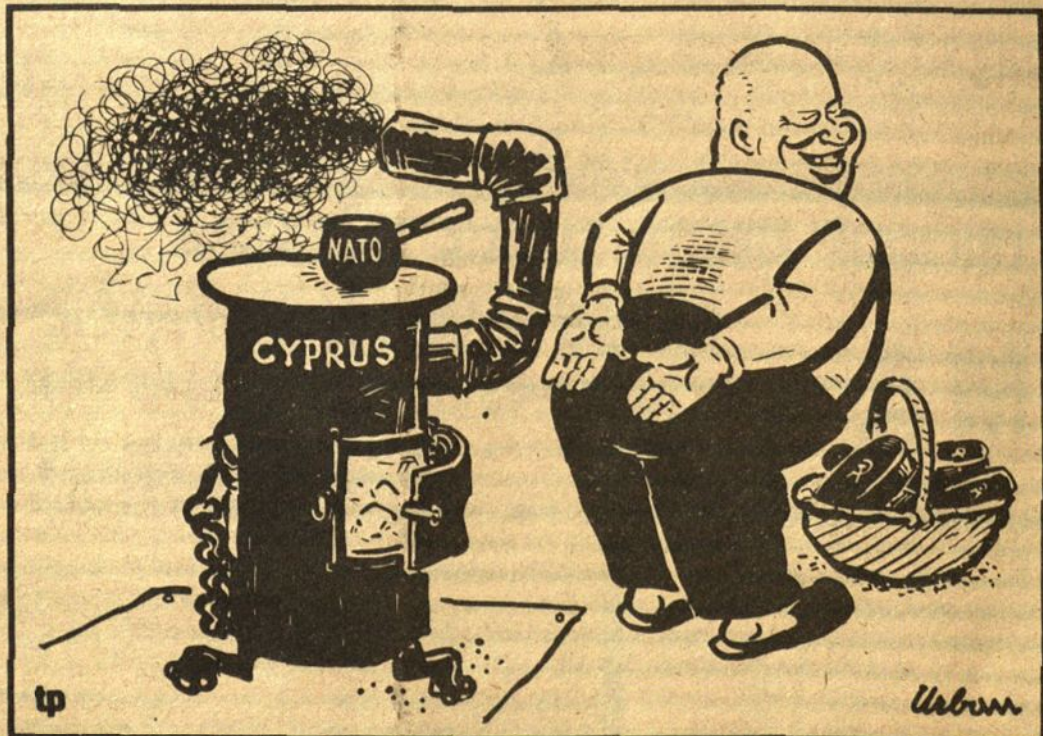
ti.

Paskaita įvyks vasario 17 die-

ną, 8 val. vakare, Firestone Lib-

rary patalpose, Princeton Uni-

versity, N.J.



-- Kiekvienu atveju tas duoda man progos pasišildyti!

BALFO VEIKLA 1963 METAIS

Balfinė, kaip ir natūrali šeima, skirstosi į dvi dalis: vieni sveiki, tvirti dirba ir savo uždarbiu dalinasi su nedirbančiais, ligoniais, senkiais, invalidais, kailėjime esančiais ar persekiojimus kenčiančiais.

Pirmieji yra tie, kurie duoda Balfui. Jų nėra taip daug, po kelis šimtus didesnėse kolonijose (New Yorke 700). Apie 1,000 JAV lietuvių ne tik aukoja Balfui, bet ir dirba organizacijoj, sudarydami skyrius, valdybas, komisijas, direktoriatą ir centro valdybą. Balso rėmėjai ir nariai 1963 metais į Centro kasą suaukojo 77,652 dolerius. (1962 -- 78,421), Balso Centras 1963 m. gavo per 25,190 svarų vartotų rūbų, kuriuos supakavo į 1,000 siuntinių ir išsiuntė į užjūrius, daugiausia į Lenkiją (žinoma, netinkamus vartoti rūbus atrinko ir juos pardavė po 3-5 centus už svarą).

BALFO ŠELPIAMIEJI

Pirmoje eilėje ir 1963 metais Balso duosniau šelpiami buvo Vokietijoje likę tremtiniai. 1963 m. jie turėjo patys rašyti į Balso Centrą, prašyti paramos, prie prašymo pridėti vie-nokį ar kitokį neturto pažymėjimą. Mažaraščiams (o tokių daug) tai buvo sunkoka, kitiems nemaloni. Tačiau į Balso kreipėsi 289 šeimos ar asmenys bei vienuolika tremtinių institucijų, viso 1,225 asmenų. Tarp jų buvo 103 seneliai, 601 vaikas, 144 ligoniai, 49 invalidai. Balfas negalėjo jų prašymų atmeti, tačiau dėl lėšų stokos negalėjo jų ir tinkamai aprūpinti. Teko dalinti trupinius. Jiems sušelpiti buvo išleista 31,607 dol. pinigais, išsiųsta 60 siuntinių su rūbais, knygomis. Balfas šelpiamiesiems prenumeravo Amerikos lietuvių spaudą, vaikams siuntinėjo 55 "Eglutės".

Balfas šelpė tremtinių grupes, kaip Vasario 16 gimnaziją, vargo mokyklą, prieglaudą, sanatoriją ir pan. Tose institucijose buvo 283 vaikai, 36 ligoniai bei 57 senukai-invalidai.

Iš kolektyvų daugiausiai gavo Vasario 16 gimnazija -- 24,569 dolerius, visi kiti Vokietijos lie-

tuviai, įskaitant vargo mokyklą, prieglaudą ir sanatoriją gavo 9,038 dol. Vasario 16 gimnazijoje dirbo 16 mokytojų ir mokėsi 89 vaikai, o visi kiti Balso šelpiamieji susidėjo iš 1,120 asmenų.

Šitoks šalpos paskirstymas ne visad buvo ... Balso Centro Valdybos potvarkiais padarytas, dažniau jį nustatė patys aukotojai, prisijusdami pinigų, nurodė kam juos įteikti. Laimingiausi buvo Vasario 16 gimnazija, sanatorijos; mažiau prisiminti mūsų invalidai, ligoniai arba kituos kraštus vargan patekę tautiečiai.

Lenkijos lietuvių šalpa tapo dar didesnė Balso problema 1963 metais, nes daugelis tikrų lenkų ir gudų už kelis zlotus "išmoko" lietuviškai rašyti, o Lenkijos valdžia vis neduoda Balfui jokių privilegijų šelpiamuosius aplankyti, patikrinti. Apie pusę prašymų teko atidėti į ša-lį, kitą pusę tenkinant 1963 m. išsiųsta 973 siuntiniai su rūbais ir 171 su vaistais.

Balso šalpa Lietuvos ir Sibiran teko trims šimtams šeimų, išleidžiant tam reikaili beveik 16,000 dol. (1962 m. - \$13,214). Buvo siunčiamos tik naujos medžiagos. Vaistų į Lietuvą okupantai vis dar neleidžia.

Balfas šelpė lietuvių ir kituos kraštus, tam reikaili išleisdama arti 3,000 dolerių. JAV lietuvių šalpai išleista 1,131 doleris. Ši šalpa, turint lėšų, galėtų ir turėtų būti žymiai stipresnė.

Apie 300 šeimų ieškojo Balso pagalbos atvykti į JAV. 1964 m. sausio 1 d. Balfas turėjo 245 neužbaigtas lietuvių imigracines bylas iš 22 įvairių kraštų, daugiausia (76) iš Vokietijos, Balso stalčiuose yra imigracinės bylos net iš Čilės, Kubos, Čekoslovakijos, Peru ir Alžiro. Kur tie lietuvių nevargsta ir su ilgesiu nelaukia tos dienos, kada galės išvyti Laisvės Statulą.

YRA GERŲ ŽMONIŲ.

Balfines skaitlines bebaigiant ryškinti galima pažymėti, kad 1963 metais Balfas turėjo 77,652 dolerius pajamų, išleido 88,743 dolerius. Į išlaidas įrašyta ir

10,000 dolerių, kurie grąžinta Valstybės Išdui (sena, 1955 metų skola). 1963 metų gale Balfas didesnių skolų nebeturėjo, bet Balfui liko skolingi daugelis iš 1956-57 metais į JAV per Balso atvykusių. Beveik jau nėra vilties tas paskolas atgauti, nes atvykusieji pasislėpė.

Neįmanoma fiziškai perduoti Balso rėmėjams, aukotojams ir veikėjams tų graudžių padėkos laiškų, kurie kasdien ateina į Balso Centrą. Iš Lenkijos lietuvių atsūnčia net šv. Mišių kortele, iš Lietuvos -- Kalėdų plotkeles, iš kitur -- gražius žodelius. Turbūt reikaili vedėjo pareiga padėkoti (ir čia ją vyk-dau).

Ačiū visiems aukų rinkėjams ir aukotojams Jungtinėse Amerikos Valstybėse (iš Kanados lietuvių 1963 m. Balfas labai mažai tegavo).

Turiu tikrą viltį, kad mes šitam sunkiam darbe išversime ir 1964 metus. Kas gi kitas gelbės mūsų tautiečius, jei mes nepadėsime? Dievas aiškiai to reikalauja, Varguos ir Kančioj pas-kendusį Tėvynę tikrai laukia, kad Tautos vaikai, kurie gali, padėtų neturintiems.

Kun. L. Jankus
Balso reik. vedėjas

BALTIMORE

* A. L. TAUTINĖS S-GOS SKYRIAUS pirmasis šiais metais narių susirinkimas įvyko sausio 19 d. Priimtos solistės G. Vasiliausienės koncerto ir dailininkės VI. Stančikaitės-Abraitienės meno parodos apyskaitos. Kons-tatuota, kad koncertas ir meno paroda vispusiškai laikytina pavykusiais.

Tame pačiame susirinkime buvo aptartas a. a. Antano Smetonos mirties 20-čio paminėjimas. Nutarta sudaryti minėjimo komitetą iš visų Baltimorėje veikiančių organizacijų pirmininkų.

Pavojingai serga skyriaus garbės narys Vincas Velžys. Nuo širdies negalavimų gydosi ligoninėje. V. Velžys -- pirmas ir vienintelis kolkas iš Baltimorės įnešęs tūkstantį dol. Lietuvių Fondui. Skyriaus vardu jam raštu pasiūstas linkėjimas pasveikti. Naujuose Metuose rimtai su širdimi sunegalavęs ir devynias dienas išbuvęs ligoninėje skyriaus narys poetas Nadas Rastenienis taisosi namuose rūpestingai žmonos Julės slaugomas ir prižiūrimas. Po susirinkimo sausio 19 d. skyriaus pirmininkas asmeniškai jo bute visų narių vardu Nadui Rasteniui palinkėjo gerai sustiprėti.

A. a. Antano Smetonos mirties 20-čio minėjimui posėdis įvyko š. m. vasario 2 d. Posėdyje Tautinės Sąjungos skyriaus kvieisti dalyvavo šių organizacijų pirmininkai: Julius Silgalis Bendruomenės Apylinkės, Juozas Gailevičius Ateitininkų Sendraugių, Morkus Šimkus LVS "Ramovės" sk., Vytautas Radzius, šeštadieninės mokyklos vedėjas, Martynas Raila Mindaugo-Kęstučio D-jos, Kęstutis Česionis Studentų S-gos sk. Iškvie-tųjų 10, atsiliepė ir suprato reikalingumą penki.

Nutarta minėjimą vykdyti š. m. kovo 14 d. Lietuvių Svetainėje. Minėjimas susidės iš dviejų dalių -- paskaitos ir meninės dalies. Posėdžio dalyviai, kuriame be organizacijų pirmininkų dalyvavo ir T. S-gos sky-



Neseniai New Yorke įvykusio Lietuvių Bendruomenės Rytų Apygardos suvažiavimo prezidiumas ir grupė dalyvių.

riaus visa valdyba, pasiskirstė darbais, kuriuos reikės atlikti minėjimą organizuojant ir vyk-dant.

Posėdžio dalyviams nutarus, posėdį vedė ir ateities darbuose pirmininkaus ALTS-gos skyriaus pirmininkas M. Karaša.

* VASARIO 16 DIENOS MINĖJIMAS BALTIMORĖJE šiais metais vyks keturiais tarpsniais. Vasario 15 d. vakare, kaip ir kas metai, Lietuvių Organizacijų Taryba ruošia banketą. Jame dalyvaus vietos valdžios atstovai ir kongresmanai.

Vasario 16 d. 10 val. ryte šv. Alfonso bažnyčioje bus iškilmingos pamaldos. Tą pačią dieną 2 val. po pietų bus atlikta speciali programa per radio. Programą ves nuolatiniai radio valandėlių vedėjai A. Juškus ir K. Laskauskas, gi išlaidas apmokės maisto produktų prekyboje besireiškias Jonas Jakubauskas.

Iškilmingą minėjimą rengia vietos LB Apylinkės Valdyba. Jis įvyks Lietuvių Svetainėje vasario 16 d. 3 val. po pietų. Pagrindiniu kalbėtoju bus daugumai lietuvių kolonijų žinomas inžinierius Juozas Miklovas. Baltimorėje jisai bus pirmą kartą.

Meninei daliai akt. Juozas Palubinskas ruošia atitinkamą tai dienai montažą. Jam talkininkauja vietos Dramos Kuopelė.

Pertraukos metu, kaip ir kas metai, bus renkamos aukos Lietuvos laisvinimo reikalams. Po programos numatomi kuklūs užkandžiai už nustatytą atlyginimą.

SLA 64 KUOPOS metinis susirinkimas įvyko sausio 12 d. Buvo išklaustas ir priimtas metinis finansų sekretoriaus pranešimas. Šiais metais susirinkime dalyvavo gerokai daugiau narių.

Prieš valdybos rinkimus Finansų Sekretorius pareiškė, kad jisai toliau tų pareigų tinkamai atlikti negalės, nes iš Centro kuopai visi siunčiami blankai spaus-

dinami vien anglų kalba, kurios jisai raštu nei žodžiu gerai nemoka, dėl to pildydamas blankus gali padaryti juridinių klaidų. Toksai Centro nusistatymas labai nustebo susirinkimo narius, ypatingai prieš kelis metus buvusį SLA Prezidentą, dabar Baltimorės centrinio pašto viršininką adv. W.F. Laukaitį. Jisai pareiškė, kad jam nesuprantama, kodėl Centras toliau nuo susivienijimo steigėjų pagrindinės minties: Susivienijimą turėti lietuviškai, kad jo nariai galėtų lietuviškai susikalbėti ir susirašinėti.

Išrinkta valdyba tokios sudėties: pirmininku W.P. Urbonas, vicepirm. V. Česnavičius, sekretorium K. Kazlauskas. Susirinkusiems prašant, finansų sekretorium ir kasininku laikinai dar sutiko būti M. Karaša. Knygų tikrintojais išrinkti A. Brazys ir Z. Gapšys, organizatorium, finansų sekretoriaus kvieistas, sutiko būti studentas K. Česonis.

M. K-a

Skaityk ir platink
DIRVĄ

SEPTYNIŲ SKIRTUMŲ GALVOSŪKIS 10 Nr.

Tarp šių dviejų piešinių yra septyni skirtumai. Pabandykite surasti. Atsakymas bus kitame numeryje.



GALVOSŪKIO 9 NR. SPRENDIMAS

Tarp dviejų piešinių yra šie skirtumai: 1. Kairėje akmuo skirtingos formos. 2. Pirmojo iš kairės bėgiko kairioji ranka mažiau sulenkta. 3. Antrojo bėgiko dešinioji ranka skirtingoje pozicijoje. 4. Sustojusio bėgiko kairioji rankovė trumpesnė. 5. Užpakaly žiūrovo kairėje horizontalus žemės linijos. 6. Žiūrovo švarko skvernai ne toje pačioje vietoje. 7. Tarp dešiniojo bėgiko ir piešinio krašto nupiešta žolė.

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE PIRKITE NAUJOJE MODERNIOJE MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE

PARAMA-

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

1. STREGA — Liqueur, Import. from Italy... 5th \$5.75
2. KRON BRANNVIN AQUAVIT švediška... 5th \$3.98
3. NAPOLEON Vermouth, Import. from France... 5th \$1.19
4. Popular GERMAN VSOP Brand... 5th \$4.69
5. PORT. SOUTHERN. RHINE Wine... 5th \$.69

6. ST. REMY BRAND, Import. from France... 5th \$3.98
7. LIEBFRAUMILCH Wine... 5th \$.98
8. BORDEAUX Wine, Red or White... 5th \$.98

Be to, didžiausias pasirinkimas importuotų maisto produktų iš viso pasaulio kraštų.

DIRVA

THE LITHUANIAN
NATIONAL NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO. 44103
TELEPHONE: 431-6344

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.
Published every Monday, Wednesday and Friday except in case
of Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Dirva išeina:
pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais
išskyrus šventes.

Redaguoja:
Jonas Čiuberkis, Vytautas Gedgaudas ir Jonas P. Palukaitis.
Redakcinė kolegija: P. Bastys, E. Čekienė, A. Laikinas,
R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

UŽDARAS REIKALAS

Mes Dirvoj nedaug kalbam apie Washingtono bazilikoj numatomą įrengti koplyčią su Šiluvos Dievo Motinos paveikslu kopija. Bet, kaip matyti iš žemiau atpasakojamos J. Cicėno sudėstytos "mozaikos", lietuviai gana plačiai tebesiginčija, kurio paveikslas -- Šiluvos ar Aušros Vartų. -- kopija turėtų būti toj koplyčioj. Vilniečiai rašo peticijas, kiti -- rezolucijas, redaktoriai gina tą ar kitą vardą, o koplyčios komitetas, gal viena ausim viso to ir pasiklausydamas, daro, kaip nutaręs.

Koplyčia pačių sumanytojų apibūdinta, kaip lietuvių katalikų reprezentacinis įnašas į paminklinę baziliką Amerikos sostinėj. Jeigu taip, tai daugeliui pagrįstai atrodo, kad Amerikos sostinės bazilikoj lietuviams geriausiai tiktų ir turėtų būti net privaļu reprezentuotis paveikslu irgi iš sostinės, iš Lietuvos sotinės. Tai, regis, taip aišku, kad lieka tik užjausti tuos, kurie imasi tokio keblaus uždavinio -- įrodyti šiluviško paveikslą pasirinkimo pranašumą.

Taigi, ginče dėl paveikslą pasirinkimo vyrauja tautinis - politinis motyvas: noras išnaudoti progą įmūryti į Washingtono bazilikos sienas lietuvių pareiškimą, kad, štai, Aušros Vartai, taigi ir Vilnius, yra mūsų, todėl mes kaip tik tuo ir reprezentuojamės.

Bet, turėję ir dar šen ten tebeturėdami susikirtimų su tendencijoms politiką nešti į bažnyčias, nors kaikas ir mano, kad Šiluvos, o ne Aušros Vartų pasirinkimas šiuo atveju irgi politinė kapituliacija prieš bazilikos valdytojuose galiojančią politiką. Mums šiame reikale problemos branduolys yra ne kokių paveikslų lietuvių turi reprezentuotiis svetimoj bazilikoj, o ar iš viso būtina ten reprezentuotis, ypač įnašu ne pagal kišenę. .

Bet tas pagrindinis klausimas buvo išspręstas lietuvių visuomenės nesiklausiant. Nei lietuvių apskritai, nei visi lietuviai katalikai, o tik lietuviai kunigai ar tik gal jų komitetas -- savo iniciatyva, prašomas, ar gal ir paragintas -- apsiėmė padaryti, berods, 270,000 dolerių įnašą į tos bazilikos statybos fondą. Galėjo jie tą apsiimti ir be ryšio su to ar kito paveikslu toj ar kitoj bazilikos vietoj įreminimu. Galėjo pasitenkinti tik įrašo statybos apyskaitose, kad toks ir toks komitetas įteikė savo pastangomis surinktą tokį ir tokį įnašą. Mes, kiti lietuviai, nesam kompetentingi nurodinėti apsiėmėjams ne tik, kokiomis sąlygomis jie turėjo tai apsiimti, bet nei iš viso uždrausti apsiimti. Mūsų kiekvieno individuali kompetencija prasideda tik ten, kur apsisprendžiame, duoti ar neduoti savo pinigų toje rinkliavoje.

Bet tai individualus apsisprendimas, kuriuo kiti asmenys visuomenėje nėra nieku įpareigojami, neigi įgyja privilegijų ko nors reikalauti. Mes neabejojame, kad ir, pav., p. J. Kajeckas, nors ir išskirtinai, su Lietuvos atstovo titulu, pagarsintas aukotojas, savo šimtinę dėją negi iš Lietuvos pasiuntinybės biudžeto ir negi Lietuvos Respublikos vardu. Todėl neprisidedam nei prie sugestijos, anot kurios lyg ir reiktų tikrinti jo ta progą pasakytą prakalbą, kadangi ji negalėjo būti oficialus pareiškimas Lietuvos vardu, ar kaip nors įpareigojanti instrukcija lietuvių visuomenei. (vr)



Koplyčia ir...

J. Cicėnas savo "Dienų skeveldrose" Naujienų priede (vasario 1) sudėstė mozaiką iš spauldė pasidairius pranešimų ir nuomonių apie Washingtono žadimą įrengti Šiluvos, o ne Aušros Vartų Dievo Motinos koplyčią. Pagrindiniai mozaikos "akmenukai" štai koki:

1. Diplomatinis Lietuvos atstovas Washingtono, J. Kajeckas dalyvavo ėčio koplyčios komitetui įteikimo apeigoje, pasakė tenai prakalbą ir net nuo savęs 100 dolerių pridėjo. Įteiktasis ėkis stambesnis už milijoninį fondą -- \$110,000). J. Cicėno nuomone, oficialus Lietuvos valstybės reprezentantas šiose "rungtinėse tarp Vilniaus ir Šiluvos" stojo prieš Vilnių... J. Cicėnas sutinka, kad tai krikščioniška pozicija, o jo skeptikas kaimynas mano, kad ji nediplomatiška, ar -- nei jam pačiam nebeaišku, kaip ją pavadinti.

2. Vyskupas -- apie Šiluvos ir Aušros Vartų paveikslų reikšmę -- turėjęs pasitarimų su prof. Sužiedėliu, Darbininko redaktoriumi. Pirmą Darbininkas dėl tos koplyčios lyg ir buvęs atskiros nuomonės, negu vyskupas ir Kunigų Vienybė, bet po to neilgo maisto atėjusi "drausmė ir susiklausymas". O ta atskira nuomonė buvusi tokia, kad ar nebūtų geriau statyti Kultūros Namus vietoj koplyčios Washing-

tone... (Beje, Brooklyne buvo girdas, kad pranciškonai turėję planą statyti apie pusės milijono vertės Kultūros Namus, bet neišdrįsė rizikuoti finansiškai).

3. Darbininko redaktorius (debatas Šiluva, ar Aušros Vartai) įspraudęs nutrenkiantį klausimą: "Kodėl reprezentacijos negali atstoti Šiluvą, Trakai, Pažaislis ar Pivažiūnai? Argi bus nelietuviška, jei nebus vilnietiška? Negi politinis motyvas yra lemiamas?"

Cicėnas į tai atsiliepia pastaba, kad prieš Vilnių Lietuvos sostinė buvusi gal ir Medininkuose, gal Kernavėj, ar net savo laiku ir visiškai be sostinės buvo išsiversta... Paskui, nuo smūgio atsigavęs, Cicėnas cituoja tolesnį argumentą iš to paties straipsnio: "nereikia erzinti nei artimo nei priešo šventais dalykais".

4. Dar ištraukė iš Darbininko: "Vilniaus klausimas šiandien yra atsistojęs visai kitoje plotmėje. Kas to nemato, tebegyvena Vilniui Vaduoti Sąjungos šūkiais ir nuotakomis. Vilniaus klausimas niekada jau nebus sprendžiamas atskirai, o drauge su visos lietuvių tautos likimu".

Tai -- kaip įgarsėjęs L. Giros "Tauta gali būti rami"! -- pastebi Cicėnas. Ir klausia: -- kas yra Vilniaus vyskupas?! Ir dar pridėda: -- Kodėl iki šiol Lietuvos diplomatai nepareišė Vatikane protesto? (Dėl Vilniaus vyskupijos padėties).

Klausimas geras, tik gal reiktų ir dar kaiko paklausti. Pavyzdžiui ar tikrai nebuvo bandyta tokį protestą pareikšti? Arba, ar buvo pagrindo tokį protestą reikšti Vatikane, kai vyskupijų administratorių ir vyskupų skyrimą daugiau lemia Rugienius Viniuje ar kažkas Maskvoje?

Cicėnas prikiša spaudai, kad ji pirmėlai užtarė ištremtąjį vys-

KODĖL VISUOMENĖ TYLI?

A. P. RIMDŽIŪNAS

Spauldė vis dažniau pasigirsta protesto balsų prieš vyskupo Vincento Brizgio sumanytą Washingtono katedroje įrengti kenčiančios lietuvių tautos vardu paminklinę koplyčią.

Toks projektas mūsų gyvenime principiniai nėra užgirtinas, kada yra žymiai svarbesnių reikalų, kur tie \$370,000,00 gali būti panaudoti Lietuvos gerovei.

Gi kas liečia patį koplyčios pavadinimą, tai jau su apgalvotavimu tenka konstatuoti, kad šio sumanymo vykdytojas tikrai nepasitarinauja tautai, kai savo sostinė apgaubė nematoma skraiste ir vietoj Vilniaus Aušros Vartų Dievo Motinos Koplyčios pavadinimo, išskėlė Šiluvos bažnytkaimį.

Tiesa, kad ir bažnytkaimiuose gali vykti dideli dalykai, tačiau jie vyksta daugiau ar mažiau vienos kurios tai apimties linkme, kuri niekad pilnai neatstovaus nei mūsų tautos, nei Lietuvos bendrųjų, o dažnai net ir labai opių valstybei reikalų. Gi Vilnius, ką iš jo neįmūšė -- jis betarpiu apima plačius barus, kaip antai: religiją, istoriją, teritoriją, gyventojų skaičių, lietuviškumą bei politiką; čia sūbėga visos lietuvių tautos arterijos ir visi keliai lietuvių Vilniūn veda.

Vilnius ir šiuo atveju privalo

kupą Steponavičių, pasipriešindama menamam prašymui skirti naują Vilniaus vyskupą, kol yra gyvas, nors ir nušalintas, vyskupas Steponavičius. Tik iš kur duomenys, kad buvo tylėta trėmimo metu, arba bent tuojau kai tik sužinota apie ištremimą? O dar įdomesnis klausimas -- kiek galimybių vyskupams ar diplomatomis ginti Vatikane Vilniaus ar visos Lietuvos vyskopus, jei jiems ne taip jau lengva tenai apginti net savo pačių statusą? Iš atsakymo į tą klausimą išplauktų atsakymas ir į kitą -- ko vertas pats statusas? (Nes jis kiek tai liečia diplomatus, vertas tiek, kiek jis sudaro galimybių ginti Lietuvos interesus).

5. O A. Gimantas Tėviškės Žiburiuose dar ir dabar atkakliai primena Kanados Lietuvių Bendruomenės rezoliuciją už Aušros Vartus. Ir reikalauja, kad JAV L. Bendruomenės vadovybė irgi pasirodytų su panašia rezoliucija, nes rengiamoji koplyčia esanti visų lietuvių reprezentacijos reikalas. Bet JAV LB tyli. Cicėnas spėja, kad čia įsigalėję "religiniai indiferentai". Toks spėjimas, tačiau, ne visai pagrįstas. Tylėjimai šiame reikale ne religinių indiferentiškumu grįžiami. Net ir PLB seimas, nors apie tai kalbėjo, bet rezoliucijose tylėjo, o tylėti ir nesikišti seimui patarė, berods, kun. Garšva, Draugo redaktoriui. Negi ir jis "religinis indiferentas"?

6. Kad nei religinis indiferentiškumas, nei religinis uolumas nenustato pažintų ir laikysenos tuo klausimu, liudija J. Cicėno perduodama ištrauka iš Tėviškės Žiburių, kur redaktorius Pr. G., irgi kunigas, aiškiai pasisako, kad tautiniu požiūriu reprezentacijai "geriau tinka rinktis ne mažai išgarsinto regioninio miestelio vardą, o pačios sostinės". Cicėnas tokį pasisakymą vadina maištu prieš oficiozines sumanymo vykdytojų ir jų pritarėjų nuomones.

Pridėjęs dar vieno lenko tvirtinimą, kad Aušros Vartų paveikslą išgelbėję ir tebegloboją Lietuvoje gyvenantieji lenkai, Cicėnas rezignuoja, kartodamas tūlo poeto atsidūsėjimą, kad "viskas susimaišė"...

* ALEKSAS ŠEMETA vasario 5 d. Naujienose atsiprašo Vytauto Meškausko ir atitaiso klaidą iššaukusią V.M. protestą.

A. Šemeta savo atitaisyse tvirtina, kad jo straipsnio originale buvę kitaip parašyta ir jis cituoja, kaip turėję būti. Jei taip iš tikrųjų buvo, A. Šemeta atsiprašo už kitų kaltę, turbūt, gerai žinodamas, kad Naujienų redakcija, nevykusiai bandydama išsistelsinti, to vistiek nepadarys.

Taigi, šventoji Dvasia kartais būna ir bumerangu.

vyrauti mūsų tautoje pirmėilėj vietoj, jei norima visos tautos vardu ką nors svetūr daryti, o ypatingai jei kas daroma sostinėse, kaip šiuo atveju JAV sostinėje Washingtono.

Pasigirdus protestų balsams prieš vyskupo V. Brizgio sumanytą pavadinti koplyčią Šiluvos vardu ir patalpinti joje Šiluvos Dievo Motinos paveikslą, kai kas bando dabar visuomenę įtikinti, kad štai, girdi, nėra ko jaudintis dėl to, nes ir Vilnius ir Aušros Vartų Dievo Motinos paveikslas bus kurioj nors koplyčios vietoj atžymėti -- įamžinti...

Kai kas siūlo kompromisą ieškant koplyčiai trečiojo pavadinimo. Kyla klausimas: kodėl? Ogi todėl, kad visą svorį lemia pats centrinis koplyčios altoriaus pavadinimas, bet ne šalutiniai įrenginiai. Galima koplyčioje turėti ne vien tik Vilnių ar Aušros Vartus, bet ir Liurdą ar



Aušros Vartai Vilniuje

mas: -- Gudai skelbia, kad Lietuva -- tai yra tik žemaičių kraštas. Carinė Rusija Lietuvą vadino "Šiaurės Vakarų Kraštu" ir pasitaikius progai jį bolševikai 1940 m. "išlaisvino". Lenkai, Lietuvą "krikštydami" ir jai priimesdami "savo kultūrą", atliko nemažesnę "misiją" už kalavijuočių bei kryžiuočių ordinus,

lietuviui -- važinėjančiam mašinoj -- jau per tolimas kelias iki Mindaugo. Tegu lenkai, jo nuopelnų dėka, sau Vatikanelaurus skina karalienės Jadvygos beatifikacijos bylai, kad paskelbus ją "šventąja" už Lietuvos "apkrikštyjimą".

Kai pavartai mūsų mūsų dienų spaudą, tai daugumoj laikraščių randi straipsnius, nagrinėjančius Kinijos, Mongolijos ar Vokietijos vidaus ar užsienio problemas. Ir taip skaitydami tremties spaudą, pasigendi savosios tautos reikalų svarstymo. Kur, kieno yra atliekami darbai dėl Lietuvos etnografinių žemių apjungimo "Lituania Propria" ribose? Kas, kur, yra nustatęs ar plačiau išryškines Rytų, Pietvakarių ir Vakarų Lietuvos valstybės sienas? Kur tie taip vadinami modernieji obalsiai, giesmės ir lietuvių masinė idealai kovoti dėl Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo. Kur tie lietuvių dvasinio atgimimo žiedai, kurie mestų mūsų tautą Sekminių kibirkštį, kad sužadins mūsų pačių pasitikėjimą savimi ir iš naujo subrandintų 1918 metų savanorių ryžtą? Žinokime, kad viso to pagrindas yra savoji žemė. Tad grįžkime bent šimtmečiu atgal ir pamatykime Lietuvą tokią, kokia ji buvo lietuviška prieš 100 metų. Tada ir mūsų statomos Washingtono katedroje koplyčios pavadinimas bus be sunkumų išspręstas, nes visuomenė ir iniciatoriai supras, kas mūsų tautai ir Lietuvos valstybei XX amžiaus pabaigoje būtų darytina, kad išliktų gyvi, kaip tauta ir laisvi, kaip valstybė.

Einant toliau, norisi skaitytojams priminti eilę būdingesnių reiškinų, liečiančių Washingtono lietuvių koplyčios pavadinimą.

1. 1963 m. rugsėjo mėn. "Lietuvių Dienos" žurnale randame Klaipėdoje bolševikmečių statytos Taikos Karalienės bažnyčios devynis langų vitražus. Šalia rūpintojėlio -- Aušros Vartų Marijos vitražas, užimantis pirmąjį vitražą. Apačioje atspausdintas toks vitražo prasmės apibūdinimas. Štai ką jis Lietuvoje reiškia: -- Vilniaus Aušros Vartų langas su dailiu Aušros Vartų stebuklinguoju paveikslu. Apačioje matyti Aušros Vartų koplyčia. Šio lango fone liepsnojančios širdelės simbolizuoja karštą lietuvių tikėjimą ir meilę Dievui Motinai. Ir viršum budinti Apvaizdos akis.

2. Septyni lietuviai kunigai, atvažiavę į Vatikaną II-sios Vatikano (Nukelta į 4 psl.)

AUKA LIETUVOS LAISVINIMUI

LITHUANIAN AMERICAN COUNCIL, Inc.
6818 So. Western Ave
Chicago, Illinois 60636

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBAI

Pilnai suprasdamas tragišką okupuotos Lietuvos būklę, jungiuosi prie besąlyginės kovos paremti pastangas atgauti Lietuvai laisvę ir nepriklausomybę. Negalėdamas dalyvauti Vasario 16 minėjime, Amerikos Lietuvių Tarybos darbams paremti siunčiu savo auką sumoje

\$.....

ADRESAS:

Pavarė ir vardas

Iškirpti ir pasiųsti ALT nurodytu adresu.

KODĖL VISUOMENĖ TYLI?

(Atkelta iš 3 psl.)

kano sesijos metu, atvežė popiežiui lietuvių tautos dovaną: Vilniaus Aušros Vartų Gailėtingumo Dievo Motinos gintarinę mozaiką. Kodėl jie pasirinko ne kurios kitos Lietuvos šventovės, bet Vilniaus Aušros Vartų paveikslą - mozaiką?

3. Lenkijos primas kard. Stefan Wiszynski už popiežiaus Povilo VI dovanotąjį auksinę taurę ir popiežiaus Jono XXIII žiedą atsllygino irgi "dovana", patiekdamas popiežiui Lenkijos Marijos šventovių ilgoką sąrašą, kuriame figūroja ir Vilniaus Aušros Vartai! Ir mūsų visuomenė dėl to dar abejojama, ar bendrai nesugeba išvesti lygiagretės tarp lietuvių ir lenkų bažnytinės hierarchijos laikysenos?!

4. JAV prezidentai priimdavo ir priima lietuvių ir kitų tautybių mažumų delegacijas ir su jomis nuosirdžiai išsikalba. Gi lietuvis vyskupas atsisakė priimti Kanados ir JAV Vilniaus krašto lietuvių s-gos sudarytą delegaciją ir visiškai ignoruoja savo tautos

tikinčiųjų prašymą.

5. Mūsų nekuri spauda taip "demokratiška", kad tik retas laikraštis, kaip teko patirti iš VKLS-os Centro Valdybos, idėjų "Pro Memoria" tekstą. Gi "Draugas" net jokių žodžių neužsiminė, kad toks lietuvių tikinčiųjų prašymas yra gautas! Jame spausdinama yra tik tie straipsniai, kuriuose gvildenama Šiluvos projektas.

6. Kai dėl komunistų keliamo triukšmo tuoj reagavo mūsų spauda, intelektualai ir net mūsų valstybininkai išėjo supasiskakymais, argi šiuo atveju -- statomos Washingtono katedroje koplyčios pavadinimo pakeitimo reikalu nemato reikalo viešai pasisakyti? Juk lietuvių dauguma yra aiškiai nusistačiusi prieš Šiluvos pavadinimą.

Kas tyli dėl Vilniaus Aušros Vartų koplyčios pavadinimo, man ding, atlieka blogą darbą ir tuo pačiu tarytum išduoda mūsų Rytų ir Pietvakarių Lietuvos srityse gyvenančius savo brolius, bei lietuvių tautinį - valstybinį inte-

resą: atsisakant JAV sostinėje reprezentuoti Vilnių, kaip Lietuvos sostinę. Ateinančios gentkarės mūsų vadovams mes kaltinimą, prieš kurį nebebus galima pasiteisinti. Tad kol dar nėra vėlu, grįžkime į mūsų tautos pirmtakų kelią, kuris jau nuo Gedimino gadynės lietuvių tiesiai į Vilnių veda.

Tik tokiu keliu žygiuodami, mes priartėsime prie Vasario 16-os dvasios ir atnešime Lietuvai Nepriklausomybę.

Pats skaityk ir kitus
ragink prenumeruoti
DIRVĄ

DAINININKŲ METINĖ ŠVENTĖ BOSTONE

Kaip ir kitose Amerikos lietuvių kolonijose, Bostone savaitgaliai būna perkrauti įvairaus pobūdžio rengimais. Kartais jau tenka išgirsti atodūsių ir nusiskundimų, kad nebeįmanoma į visus kvietimus atsiliepti ir visų pobūvių aplankyti. Girdi, savaitgaliai daugiau išvargina, negu kasdieniniai darbai.

Man rodosi, dejuoti nederėtų, nes tie savaitgalių susibūrimai, tai regimi ir apčiuopiami dar neužgesusio mūsų tautinio gyvenimo liudytojai. Žinoma, problema aištrėja. Berods, ji visai lengvai būtų įveikiama, jei visi lietuviai savo visuomeninius ir kultūrinius parengimus gausiau lankytų. Deja, nemaža yra tokių, kurie per metus aplanko tik vieną kitą rengimą, o gyvos sąžinės tautiečiams palieka tempti visą sunkų važį. Čia greičiausia ir slypi nusiskundimų priežastis.

Vasario 2 d. surengta Bostono Liet. Mišraus choro šventė ypač ryškiai parodė, kad žmonių mums netrūksta. Piliečių d-jos III a salė prisikimšo regėtų ir neregėtų veidų, ir šeimnininkams sudarė rūpesčio, kur pasodinti ir ku'o visus papenėti. Tai yra ženklai, kad komp. Jul. Gaidelio vadovaujamas choras turi ypač gerai daug draugų ir gerbėjų. Būtų didžiai smagu, kad tie tautiečiai su tokiu pat entuziazmu lankytų koncertus (pvz. Baltų d-jos rengimus), dalyvautų kituose kultūriniuose sambūriuose bei parengimuose, o jau visiškai geras darbas būtų, jei balsingieji nedelsdami įsijungtų į tą patį Gaidelio chorą, kurio gretos dar vis negali perkopti per 50-tį balsų. Malonu, kad tiek daug mūsų dalyvavo metinėje dainininkų šventėje, bet vargu tai mus atpalai-



Prof. J. Stukas, kurio vadovaujama Lietuvos Atsiminimų radijo programa atšventė tokstantąją suaktį, tarp rėmėjų. Iš kairės: O. Pocienė, solistė L. Juodytė, Iz. Dilienė, prof. J. Stukas su sužadėtine Loreta Kaselyte ir dail. J. Juodis.

Vyt. Maželio nuotrauka

duoja nuo rimtesnių įsipareigojimų.

Stilingu ir jaukiu žodžių choro šeimą, o taip pat jos viešniais ir svečiais pasveikino šiemetinis Mišraus choro pirmininkas H. Gineitis. Pobūvio programa buvo rūpestingai paruošta. Pradžioje choras padainavo tris paties komp. Jul. Gaidelio dainas. Tai visai nauji jo kūriniai, turį aiškią paskirtį -- plačiai paplisti dainą mėgstančių lietuvių tarpe. Dainos ypač patrauklios savo melodika, nesunkiai įsavinamos ir dainuojamos. Šventės dalyviai jas priėmė su entuziazmu, o tai lyg būtų rodimė, kad greitai jos gali prigyti ir mūsų jaunimo tarpe. Tokių dainų, modernių savo dvasia, bet pagaulių melodija, pertekliaus mes neturim. Komp. Jul. Gaidelis tom dainom ir vėl bus naują barą kirsti pradėjęs.

Beje, komp. Jul. Gaidelis šiuo metu rašo 3-jų veiksmų operą, kurios vardas Gyvnašlė. Kiek teko nugristi, pirmą veiksmą jisai jau baigė komponuoti. Niekas apie tą jo darbą nekalba, nors kompozitorius su įkarščiu savo palėpę dirba. Dera palinkėti jam sveikatos ir ištvermės, nes savo kūrybinį talentą jis jau seniai mums atskleidė.

Dainininkų šventės programą praturtino estų tautinių šokių šokėjai. Tai gražūs estų jaunimo būrys, darniai apsijungusi šokėjų grupė. Jie pašoko tris estų tautinius šokius, o bisui pridėjo dar vieną. Vėliau estai įsijungė į bendrą pasilinksminimą, šildydami taip reikalingus baltų

bendravimo santykius. Choras savo programą baigė trimi Johanno Strausso valsais, taip pat sukeldamas malonią nuotaiką.

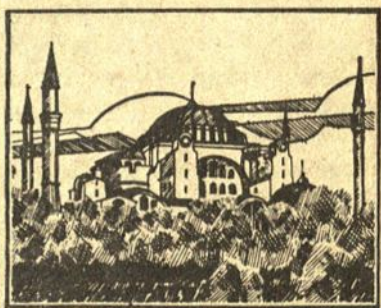
Dainininkų metinė šventė -- tradicinis Mišraus choro parennimas. Jei neklystu, šiemet to pobūvio pelnas bus paskirtas lietuvių dainų šventei, rengiamai New Yorke parodos metu, paremti. Taigi Bostono Liet. Mišrus choras yra toks sambūris, kuriuo mes galime pasidžiaugti ir pasididžiuoti.

St.S.

* KULTŪRINIS SUBATVAKARIS Bostone rengiamas ne Vasario 22 d., kaip anksčiau buvo pranešta, bet vasario 15 d., 7 val. 30 min. vak., ALT S-gos Bostono sk. namuose. Šio subatvakario programoj sutiko dalyvauti dr. Juozas Girnius. Jis skaitys paskaitą apie laimę ir prasmę -- epizodą iš spaudai rengiamo filosofinio veikalo Žmogus bei Dievo. Subatvakarių lankytojai kviečiami gausiai dalyvauti.



Dail. ZITA BILIŪNAITĖ - SODEIKIENĖ, stovinti prie savo naujausio kūrinio "Šventoji šeima", vasario 10 d. 7 v.v. per S. Barkus radiją Chicagoje skaitys paskaitą "Impresionizmas ir ekspresionizmas". Z. Sodeikienė yra baigusi Chicagos Meno Institutą ir su savo darbais ruošiasi dalyvauti religinio meno parodoje, kuri atidaroma kovo 7 d. Šv. Kryžiaus parapijos salėje, 4557 S. Wood St., Chicagoje. V.A. Račkausko nuotrauka



Ankara - Paryžius ⁽⁴⁾

STALČIUJE UŽSNŪDĘ KELIONĖS ĮSPŪDŽIAI

Algirdas J. Greimas



17 RUGPIČIO, PENKTADIENIS -- KOMOTINI-SALONIKAI.

Vienas iš mano pažįstamų teisingai pastebėjo, kad Graikija, kai per ją važiuoji iš Europos rytų link, atrodo, kaip Rytų kraštas; bet kai iš Rytų grįžti į Europą, turi įspūdį, kad įžengi į pirmąją vakarietišką šalį.

Užtenka pervažiuoti sieną: graikų munitinė apšviesta elektrinėmis priemonėmis, jos stalai maždaug švarūs, kėdės tokios, kad drįsti sėsti į jas iš karto, neišbandęs jų atsparumo.

Tas pats ir su peizažu: turkiškoji Trakija beveik niekuo nesiskiria nuo graikiškosios. O vis dėlto jauti kažką europietiško: sodybos darosi dažnesnės, medžiai gausėja, keliai gerėja.

Kad ir tas užkampis, Komotini, kuriame teko praleisti naktį. Žinoma, graikams labai kenkia (kaip ir lietuviams, dalinai) jų didinga praeitis, ir Komotini liaudis primena greičiau po Romos imperiją išsibarsčiusius, krikščionybę semiančius graeculi, o ne Periklio laikų herojus; ir nusūęs Olympos viešbutis, ir jo pašonėje besirandanti Parnaso aikštė, apsatyta stalais, tarnaujanti restoranu, ir tas restoranas, kuriame, kaip ir Turkijoje, publika eina tiesiog į virtuvę susidaryti savo meniu, ir viduryje aikštės-restorano įsitaęs Pilviškių Nuovados viršininkas ("Visados prie pareigų, ponie", sakydavo jis, kviečiamas sulošti proferanso) -- svarbus pareigūnas, bet kartu ir džentelmenas jį supančių ponių atžvilgiu -- visa tai sudaro keistą, greičiau Ionesco pjesės primenančią atmosferą, kurioje sunku įsivaizduoti Sokratą su savo mokytiniais.

Bet faktas lieka faktas: tave supantys žmonės atrodo žmogiški, savi, ir nors Graikijos provincija yra kraštas, kuriame sunkiausia susikalbėti bet kokia kalba -- jie išsivertę, sugraikino visus tarptautinius žodžius (ir juokdamiesi prisimename mūsų beviltiškas pastangas nusipirkti Atėnuose paprasčiausios vatos) -- graikų, paprastų žmonių, apsuptas jautiesi, kaip namie.

Nesu didelis katalikas, bet šio reiškinio negaliu išsiaiškinti kitaip, kaip tik krikščioniškosios kultūros bendrumu. Kreipdamasis į graiką, kreipiesi į žmogų, kuriam pašmoniniai pripažįsti tą pačią

žmogišką kokybę, tuos pačius refleksus, jausmus, galvosėną. Virš dvylika metų išgyvenome musulmonų kraštuose ir turiu prisipažinti, kad net ir su gabiiausiais studentais, net ir su kolegomis, priimtais į siaurą draugų ratą, visados jautėm kažkokią, neaptariamą, žmogišką kontaktą stoka; visados atrodė, kad tai, ką jis mano, kaip protiną ir išjausta tai bebūtų, kad tai išmokti dalykai, kad tai neliečia jo esminiai, kad jis, kaip žmogus, yra kitur. Su graiku gi, nei žodžio nesuprasdamas, gali vesti 10 minučių pasikalbėjimą: iš žesto, iš mimikos supranti, ką jis tau sako.

Po ilgų tokios rūšies pasikalbėjimų išgavę vis dėlto sau tinkamus pusryčius -- graikų, kaip ir turkų pusryčiai: kelios alyvos ir balto sūrio gabalas -- išjudame į Vakarus. Tiesa, maža staigmena apmokant viešbutį: šeimnininkas atsisako priimti dolerius ir reikalauja frankų arba markių. Aš gi, pasikliaudamas Amerikos galybe, beveik visus kelionpinigius pasiėmiau doleriais, ir persistengiau.

Kelias į Salonikus eina zigzagais: privažiuoji prie jūros ir vėl ritiesi per kalnus į sausumą. Kas penkiasdešimtis kilometrų stambesnis miestukas, tarp jų išdrabstyti maži, kalkėmis išbaltinti, kaimėlikščiai.

Onutė atkreipia mano dėmesį į dar vieną "europietišką" Graikijos aspektą: kiekviena graiko sodyba aptverta, didesne ar mažesne, geresne ar blogesne, bet vis dėlto tvora. Iš tiesų: čia susitinka dviejų tipų civilizacijos: Europa yra kraštas, kur žmogus gyvena apsitvėręs, saugodamas savo individualybę. Azijoje ir Afrikoje tvorų nėra: žmogus ten ne asmuo pats sau, o personažas, kurį galima apibūdinti kaip visumą rolių, kurias jis vaidina kitų atžvilgiu. Europietis pasaulį suveda į save, azijatas jaučiasi dulke pasaulyje.

Nežinau, gal ši mano "tvoros" filosofija ir per toli eina, gal ji ir kraštutine atrodo, bet po tvora tikrai kas nors slepiasi. Prisimena man pasakoti vienos lietuvių teisėtvarkos nuotykius Amerikoje. Kaip jina, apsigyvenusi mažame USA miestelyje, "bandė apsitverti" ir kas iš to išėjo: bendras visuomenės pasmerkimas ir, po kelių metų kovos, viešas tvoros nugriovimas.

(Bus daugiau)

SIUNTINIUS Į LIETUVĄ IR KITUS KRAŠTUS SIUNČIA

Licenzijuota lietuvių įmonė, registruota U.S. Department of Justice ir paskelbta U.S. Department of Commerce

Cosmos Parcel Express Corp.

3212 So. Halsted St., Chicago, Ill., 60608

Tel. CA 5-1864 ir WA 5-2737

IR

Marquette Gift Parcel Service

2439 W. 69 St., Chicago, Ill., 60629

Tel. WA 5-2737 ir 225-1864

Didelis pasirinkimas medžiagų ir visų kitų siuntiniams tinkamų prekių žemesnėmis negu kitur kainomis. Prieš sudarydami siuntinius, patikrinkite mūsų kainas. Istaigos vedėjai: EDV. ŽUKAUSKAS IR VYT. ŽUKAUSKAS. Abiejuose skyriuose galima užsakyti maisto siuntinius iš Danijos, taip pat akordeonus, siuvas ir rašomas mašinas iš Europos ir įvairias prekes, net šaldytuvus ir automobilius iš SSSR sandėlių.

PETKUS

LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYNS MODERNIOS KOPLYČIOS

The big S with us- SERVICE

813 EAST 185TH STREET
6235 ST. CLAIR AVENUE
25000 EUCLID AVENUE
26000 LAKE SHORE BLVD.

**ST. CLAIR
SAVINGS**

TAKE THE FAMILY TO

**SEE GROTTO
AL SIRAT CIRCUS**

35th ANNUAL • 3-RING
February 13-23

ALL NEW 1964 WINTER CIRCUS

Clowns — wild animals — aerialists
Cannon act — high wire acrobat
plus the wonder horse
Acts never before seen in Cleveland

GET CHOICE SEATS NOW

MUSIC HALL BOX OFFICE

E. 6th & ST. CLAIR AVE. (11:00 A.M.-7:00 P.M.)

Parking permitted for 15 minutes.

and RICHMAN'S, 736 Euclid

PRICES & PERFORMANCES:

MATS: 2 P.M. Wed., Feb. 18 and Fri., Feb. 21 \$2.00-\$1.50

EYES: 8 P.M. Thurs., Feb. 19; Mon., Feb. 22; Tues., Feb. 23; Wed., Feb. 24; Thurs., Feb. 25 \$2.00-\$1.50

MATS: 2 P.M. Sat., Feb. 19, Feb. 22; Sun., Feb. 23 \$2.00-\$1.50

MATS: 2 P.M. Sat., Feb. 19, Feb. 22; Sun., Feb. 23 \$2.00-\$1.50

MAIL ORDERS ACCEPTED

Please enclose self-addressed stamped envelope
with check or money order. Orders promptly filled.

**Cleveland Public
Auditorium**

Naturally
**SUPERIOR
SAVINGS**

SINCE 1909

13515 EUCLID AVE.
6712 SUPERIOR AVE.

HOME and
REMODELING
LOANS

INSURED SAVINGS

**JAKUBS & SON
FUNERAL HOMES**

Vėsinamas oras Jūsų patogumui
Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

Brangūs Clevelando lietuviai!

1918 m. vasario 16 dieną mūsų didžiųjų vyrų ryžtu buvo paskelbta atstatoma Lietuvos Nepriklausomybė. Mūsų narsųjų karių, savanorių atkaklia kova ir aukomis tas paskelbimas pasiteisino.

Šiomet, 46-ji kartą minėdami Vasario Šešioliktąją, su skausmu prisimename, kad mūsų Nepriklausomybės idealai žiauriojo okupanto yra niekinami, mūsų kraštas kenčia sunkiausią vergiją.

Visų mūsų, kad ir pasitraukusių iš savo gimtojo krašto, gyslonis sruvena lietuviškas kraujas. Jis verčia mūsų širdis lietuviškai plakti ir įspėja mus, kad lietuviais esame mes gimę, lietuviais turime ir būt. Mūsų tikėjimas šviesesne savo tautos ateitimi yra nepalaužiamas. Tai įpareigoja mus rūpintis savo tauta, dirbti jai -- vieningai sutartinai kovoti dėl jos laisvės iki galutinio laimėjimo.

Lietuvos laisvinimo reikalai mūsų sąlygose yra svarbūs, dideli ir sunkūs (leidimas įvairiomis kalbomis periodinės informaci-

nės literatūros, teikimas žinių per užsienio radijo stotis į pavergtąjį kraštą, sekimas okupuotos tėvynės gyvenimo, nuolatinis sekimas tarptautinės padėties, palaikymas ryšių su šio krašto (š. taigomis ir kt.) iš tos laisvini- mo kovos neturi teisės išsijungti nei vienas lietuvis, nei viena lietuviška organizacija, jokie lietuviški veiksniai.

Nors imperialistinis bolševizmas neišsižada savo tikslų pavergtose tautose, jas tautiniai, politiniai ir moraliniai naikindamas, bet laisvieji vakarai, įjungiant ir Jungtines Amerikos Valstybes, vis mažiau pabrėžia pavergtųjų tautų teises. Jie, net blogindami esamąją padėtį (Prancūzijos santykiai su komunistine Kinija), eina prie likvidavimo šaltojo karo su Sovietų sąjunga. Tiesiog Lietuvos laisvinimo kova įeina į naują fazę, žymiai pasunkėjusi dėl politinių, tiek materialiai. Ta kova šiandien iš mūsų visų reikalauja dvigubo pasiaukojimo, dvigubo ryžtingumo, daug svaresnės aukos. Tai labai pablogėjusi padėtis kviečia visus Clevelando lietuvius jungtis į vieningą ir apgalvotą kovą vardan tos Lietuvos.

Tą kovą pradėkime, visi atsilankydami į š.m. Vasario Šešioliktosios minėjimą Clevelande šv. Jurgio parapijos salėje, kur kalbės Lietuvos Atstovybės Washingtono patarėjas dr. St. Bačkis ir JAV kongreso atstovas Robert Taftas.

Šiomet, kaip ir kitais metais, kiekvienas gaus Lietuvos laisvinimo aukai vokelį. Visi maloniai prašomi savo skirtingą auką įteikti minėjimo metu rengėjams. Visus, kurie minėjime nespės ar negalės paaukoti, artimiausiu laiku po vasario 16 aplankys aukų rinkėjai namuose.

Visus prašome aukoti. Prašome ne sau. Nebūkime šykštūs, nes duoti savo Tėvynei, tai duoti sau. Tikime, kad ir kiek svaresnė auka Lietuvos gyvybiniams reikalams nežymiai paveiks mūsų metinį biudžetą, o kilniai kovai dėl Lietuvos laisvės pridės daug.

Vasario Šešioliktoji -- mūsų tautos laisvės ir krašto Nepriklausomybės simbolis.

Kviečiame visus Clevelando ir apylinkių lietuvius jungtis į ryžtingą, nepalaužiamą kovą dėl Lietuvos Laisvės ir Nepriklausomybės.

Amerikos Lietuvių Tarybos Clevelando Skyriaus Valdyba:
Pirm. Kazys Žiedonis, P. Balčiūnas, J. Daugėla, K. Gaižutis, V. Kamantas, L. Leknickas, A. Pautienis, J. Smetona, I. Stasaitė, E. Šar-kauskienė

* CLEVELANDO MENO MUZIEJUJE nuo vasario 4 d. veikia keturių žymių fotografų darbų paroda.

Fotografijos menas rodo, kad foto-kamera, gero menininko rankose, gali iškelti fotografijos lygį į meninio pasaulio sferą. Keturių iškilniausių JAV fotografų darbai rodo, kad ir toje srityje reikišiai skirtingi stiliai ir individualios formos.

Paroda tęsis iki kovo 29 d.

CLEVELANDO PARENGIMŲ KALENDORIUS

VASARIO 16 D. Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjimas šv. Jurgio parapijos salėje. Rengia ALT skyrius.

VASARIO 22 D. Studentų kavinėje R. Šliažo paskaita, Rengia Lietuvių Studentų S-gos Clv. skyrius.

VASARIO 23 D. D.L.K. Birutės Draugija ruošia pietus šv. Jurgio parapijos salėje.

KOVO 1 D. Daif. K. Žoromskio dailės kūrinių parodos atidarymas Čiurlionio ansamblio namuose.

KOVO 1 D. Kaziuko mugė šv. Jurgio parapijos salėje. Rengia Neringos skaučių tuntas.

KOVO 8 D. parengimas mokyklos statybos fondui, Rengia ALRK Moterų S-gos 36 kuopa.

ROCHESTER

STUDENTŲ VAKARAS

Vasario 1 d. vietos lietuvių studentų skyriaus surengtas linksmavakaris, pavadintas "Snaigių Vakarais", praėjo su pasisekimu. Nors žiūrovių ir neužpildė visų parapijos salėje vietų, tačiau atsilankiusieji maloniai buvo nu-teikti.

Meninę programą atliko patys studentai, talkininkaujant solistei Donna Middleton ir pianistei

KOVO 15 D. L.T.M. Čiurlionio ansamblio metinis koncertas Cleveland Institute of Music salėje.

KOVO 22 D. 5 v. v. Vysk. Valančiaus lituanistinė mokykla rengia pietus šv. Jurgio parapijos salėje.

BALANDŽIO 4 D. Lit. Vysk. M. Valančiaus mokyklos metinis balius, šv. Jurgio parapijos salėje.

BALANDŽIO 11 D. Pilėnų skautų tunto vakaras - koncertas šv. Jurgio parapijos salėje.

BALANDŽIO 25 D. Baltijos Aidų radijo vakaras šv. Jurgio parapijos salėje.

GEGUŽĖS 2 D. Pabaltiečių sportininkų vakaras Slovėnų auditorijoje.

GEGUŽĖS 3 D. šv. Jurgio parapijos klebono kun. B. Ivanausko 25 metų kunigystės su-kakties progą pagerbimas-ban-ketas, šv. Jurgio parapijos sa-lėje.

GEGUŽĖS 9 D. Dainavos stovyklos globos komiteto pa-rengimas šv. Jurgio parapijos salėje.

GEGUŽĖS 17 D. šv. Kazimie-ro Lituanistinės mokyklos moks-lo metų užbaigimas Naujosios Parapijos salėje.

GEGUŽĖS 24 D. Kun. klebono J. Angailačio 30 m. kunigystės pagerbimas - banketas Naujos Parapijos salėje.

LAPKRIČIO 26-29 D. Ameri-kos ir Kanados Ateitininkų Sen-draugių suvažiavimas.

Parduodamas namas
2 šeimų, 5-5, East Cleve-lande. Parduoda savininkas.
17,800 dol. Tel. MU 1-2015
(16-18)

Visais apdraudos reikalais kreipkitės į vieną iš seniausių apdraudos įstaigų Cleve-lande.

Mūsų "Stock Casualty Co's" duoda 15-25% nuolaidos geriems mašinų vairuotojams.

ATSTOVAS
VYT. SENKUS
WO 1-6820
M. A. SCHNEIDER CO.
2710 Lorain Ave.,
Cleveland, Ohio

Laimai Obelenytei, abiem iš Eastman School of Music, Simpatinga amerikietė solistė pradėjo su-dainavo itališkai "O Mis Balbi-no Caro" iš Gianni Schicchi Puc-cini, prancūziškai "Dans les Ruines d'une Abbaye" Faure ir vo-kiškai "Mondnacht" Schumano. Akompanavo L. Obelenytė. Ant-roje dalyje sekė angliškai "How do I love thee" Dello Joio, "Si, Mi Chiamino Mimi" iš La Bo-heme Puccini ir "Mit Lebhaf-tigkeit" vokiškai. Pianistė atli-ko L. Bethoveno Opus 90, F. Chopino Opus 28 Nr. 7 ir 18 bei "Fantasy". Studentų kvartetas: Nijolė Saladžintė, Aldona ir Ži-vilė Vitkutės, vadovaujant Nijo-lei Šlapelytei nuotaidingai sudai-navo "Vieversys", "Rožijų tango", "Ramunė" ir "Ilijos daina". Šios dainos buvo paimtos iš nesenai išleistos Clevelando vyrų okteto plokštelės, Algirdas Čypas, kuris su pasisekimu pravedė visą pro-gramą, kartu su Eugenijum Vid-mantu linksmo žitrovus aktu-lijojis iš studentų pasaulio ir sudainuodami komišką duetą "Meilė už durų". Klausytojai la-bai šiltai priėmė programos iš-pildytojus ir jiems ateityje rei-kia palinkėti dažniau pasirodyti viešumoje. Po meninės dalies padėkos žodį tarė skyriaus valdy-bos pirmininkė Otilija Vosyliūtė, padėkodama visiems progra-mos dalyviams bei žitrovams už atsilankymą ir nuosirdų pritari-mą.

Reikia tikėti, kad akademinis jaunimas po šio pavykusio pasi-rodymo neužsidarys savo tarpe bet plačiau pasirinks į bendra-me lietuviškos visuomenės dar-be.

RAMOVĖNŲ SUSIRINKIMAS

LVS Ramovė Rochesterio sky-riaus visuotinis metinis susirin-kimas įvyksta vasario 23 d., sek-madienį, 3 val. p.p. parapijos sa-lėje. Dienotvarkėje: 1. Susirinki-mo atidarymas, 2. Prezidiumo su-darymas, 3. Valdybos praneši-mas, 4. Kontrolės komisijos pra-nešimas, 5. Diskusijos dėl pra-nešimų, 6. Naujos valdybos bei kontrolės komisijos rinkimai, 8. Klausimai bei sumanymai.

Skyriaus surengto buv. Lietu-vos prezidento A. Smetonos mir-

ties sukaktuvių minėjimo metu bu-vo renkamos aukos Lietuvos Laisvės Kovų invalidams parem-ti. Surinkta 85,50 dol., kurie per-siųsti invalidų centro valdybai. (km)

WORCESTER

* ALT S-GOS WORCESTERIO SKYRIAUS metinis susirinkimas įvyko š.m. sausio mėn. 19 d. Mai-ronio Parke. Apsvarstyti ateities veiklos klausimai ir išrinkta sky-riaus valdyba ateinančioms me-tams. Valdyba pareigomis pasi-skirstė sekančiai: pirm. A. Va-gelis, vicepirm. J. Matulevičius, ižd. P. Babickas ir sekr. A. Zen-kus.

Po susirinkimo įvyko kuklios vaišės, kurių metu buvo pagerb-tos skyriaus šeimnininkės bei pa-gelbininkės, padėjusios suruošti skyriaus tradicinį koncertą-ba-lių praėjusių metų spalio mėne-sei. Vaišes skaniai paruošė V. Kauševičienė.

Naujoji valdyba numato suruo-šti solistės Aldonos Stempužienės koncertą š.m. balandžio mėn. 26 d. Su soliste šio metu vedami pa-sitarimai.

* VASARIO 16-TOSIOS MINĖ-JIMAS įvyks tą pačią dieną 3 val. vak. Lietuvių piliečių klubo salė-je. Pagrindinę kalbą pasakys V. Mantautas. Programą atliks Me-no mėgėjų ratelio choras ir lie-tuvių šeštadieninės mokyklos mo-kiniai.

* WORCESTERIO LIETUVIŲ KULTŪROS KLUBO ketvirtas su-sirinkimas įvyko vasario 2 d. Maironio parke. J. Matonis skai-tė paskaitą apie kariuomenės reikšmę lietuvių tautos gyven-i-me. Po paskaitos vyko diskusi-jos.

Per sausio 12 d. susirinkimą buvo nutarta kultūros klubą pa-vesti LB apylinkės valdybos ži-nion. Atrodytų, kad lietuvių avangardas kultūrininkai bijo sa-varankiškai dirbti ir jiems pri-reikė auklės.

Kultūros klubas savo vadovu išrinko Pr. Račiukaitį, kuris ir sušaukė vasario 2 d. susirin-kimą. Ateityje numatyta susi-rinkti kiekvieno mėnesio pirmą-ji sekmadienį 5 val. p.p. Mai-ronio parke.

Jeigu esate tikras,

kad Jūsų giminė, bičiulis ar geras pažįs-tamas neskaito Dirvos, atsiųskite jo adresą. Mes dovanai siuntinėsime jam Dirvą dvi sa-tes susipažinti.

Jeigu esate tikras, kad užsąkęs Dirvą dar jos neskaitytą kaimynui ar geram bičiu-liui, padarysite maloniją jam staigmeną, užsa-kykite ją dabar.

Norėdami užsakyti Dirvą supažindinti ar jos prenumeratą padovanoti 1964 metams, užpildykite žemiau esančią atkarpą ir iškirpę ją atsiųskite: Dirvai, 6907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio 44103.

DIRVA

(Vardas ir pavardė)

(Adresas)

Susipažinti ☐
Priedų čekis ☐

Mutual Federal Bendrovės rekordas

4 1/2 %
MOKAME

metinį dividendą už
visas taupymo sąs-
kaitas.



- Įsteigta Chicagoje 1905 metais.
- Nuo 1905 metų pergyvenom karus, ekonomines depresijas, panikas ir krizes, tačiau visiems savo taupytojams išmokėjom kiekvieną sutaupytą do-lerį.
- Jūsų pinigus galima perkelti iš kitur, jei atnešite savo banko knygutę.
- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite at-siųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto per-siuntimo išlaidas.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS and Loan Association

Chartered and Supervised by the United States Government

2202 W. CERMAK ROAD -- CHICAGO 8, ILL.
Phone: Virginia 7-7747 John J. Kazanauskas, Pres.

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS



VITALIS SIRUSAS, newyorkiečių Jurgio ir Elenos Sirusų sūnus, pašauktas į JAV kariuomenę atlikti karinę prievolę. Vitalis yra baigęs RCA elektronikos institutą. Grįžęs iš kariuomenės studijas tęs toliau. Jis buvo aktyvus New Yorko lietuvių skautų akademikų narys, geras sportininkas, ypač plaukime ir kitose sporto šakose.

* "AUŠROS" LEIDYKLA atsi-prašo malonius prenumerato-rius, kad dėl mažo skaičiaus pre-numeratorių negalės žadėti lai-ku išleisti "Lietuvių kalbos ra-šybos žinyno". Todėl šio leidi-nio prenumerata yra pratęsia-ma: rotatorinės laidos -- iki 1964 m. rugpjūčio 1 d., spaus-tuvinės laidos iki š. m. spalio 1 d. Juo daugiau pre-numeratorių juo gražesnę knygą prenumeratoriai gaus. Prenume-ratą 2 dol. už egz., siųsti če-kiškais arba pinigais: Stp. Vykin-tas, 684 Lampertheim - Huettene-feld, Viernheimerstr. 39, W. Ger-many.

TORONTO

PARAMOS SUSIRINKIMAS

Toronto lietuvių Kredito Ko-operatyvo Paramos visuotinis narių susirinkimas šaukiamas salėje -- 85 Christie St., arti Bloor St., W., ties Willowdale parku. Darbotvarkėje: Valdybos ir kredito komiteto pranešimai, 1963 metų pelno padalinimas, 1964 metų pajamų ir išlaidų są-mata, rinkimai -- 2 narių į val-dybą, 1 nario į kredito komite-tą ir 1 nario į priežiūros komi-siją. Po to seks vaišės.

Dalyvaujančių narių registra-cija prasidės 2 val. p.p. Nariai prašomi atsinešti nario knygu-tes.

Mūsų Bičiuliui

MEČISLOVUI KAVALIAUSKUI

mirus, jo žmonai Ievai ir dukrai Marytei rei-škiamo širdingą užuojautą.

Bronė ir Antanas Kalvaičiai
Alė ir Simas Velbasiai

MEČISLOVUI KAVALIAUSKUI

mirus, nuoširdžią užuojautą reiškiamo p. Kava-liauskienei, jo dukrai Marytei ir giminėms.

Albina ir Bronius Uteniai

Reiškiamo gilią užuojautą

PETRUI MAŽELIUI

ir jo šeimai, mirus jo mylimam broliui Mykolui Lietuvoje.

P. Bliūmentalienė
A. ir E. Bliūmentaliai

AUKOS DIRVAI

J. Škėma, Clark.....2,00
B. Simonaitis, Cicero4,00
L. Ramančionis, Brooklyn...1,00
A. Trečiokas, Orange.....2,00
A. Balyš, Cleveland.....2,00
L. Puskepalaitienė, Detroit 5,00
V. Morkūnas, Chicago.....1,00
Choras Aušra, E. St. Louis 10,00
P. Didelis, Philadelphia2,00
V. Gudaitis, Chicago.....5,00
D. Penikas, Brooklyn.....4,00
K. Kudukis, London4,00
L. Kronas, Lyons4,00
N. Matjošaitis, Los Angeles 4,00
A. Jonkutė, Chicago9,00
A. Varnas, Chicago.....5,00
J. Valiukėnas, Bellrose.....4,00
J. Zuras, Rochester1,00
K. Šeputa, Detroit1,00
K. Silinūnas, Flushing.....4,00
K. Gečaitė, Manteno.....4,00
J. Svarpalaitis, Wingdale ...4,00
J. Grauzinis, Chicago4,00
J.N. Trucen, Barberton1,00
M. J., Cleveland7,00
Kun.B. Ivanauskas, Cleve...10,00
T. Gaižauskienė, Venezuela 4,00
Dr.J. Kriaučiūnas, Toledo ..2,00
M. Vilkidšnis, Lawrence1,00
M. Karaša, Baltimore2,00
St.Tallat-Kelpša, Baltimore 2,00
V. Šukys, Toledo1,00
Č. Šatkauskas, Cleveland ...5,00
P. Šimkus, Quincy2,00
E. Mazys, Cleveland2,00
Br. Jonušas, Omaha3,00

CHICAGO

* CLEVELANDO VYRŲ OK-TETO KONCERTAS yra reta pro-ga Chicago lietuviams išgirsti lietuviškų populiarių linksmy-dainų. Koncertas, ruošiamas San-taros-Šviesos, įvyksta Jaunimo Centre vasario 22 d. 8 v.v.

* DARIAUS-GIRĖNO LITUA-NISTINĖ MOKYKLA minės Lie-tuvos Nepriklausomybės atstaty-mo Vasario 16-tosios šventę. Dalyvaujant Amerikos Legiono Dariaus Girėno posto garbės sar-gybai, iškilmingai bus pradėta originali programa, kurią iš-pildys mokyklos mokiniai.

Nuoširdžiai kviečiami visi lie-tuviai atsilankyti į šią šventę, kuri įvyks vasario 23 d. 3:30 v. p.p., Gage Parko Fieldhouse mo-kyklos patalpų didžioje salėje.

* IRENA MARKONYTĖ išlai-kiusi Dariaus-Girėno lituanisti-nės mokyklos Chicagoje baigia-muosius egzaminus, dabar lanko Chicago Aukštesniąją Lituanis-tikos mokyklą.

LIETUVIŲ KALBOS KURSAI

Visi žinome, tik bijome kar-tais prisipažinti, kad mūsų jau-nimas ne vien kitaip galvoja, bet ir turi sunkumų išsireikšti savo tėvų kalboje. Mes jau net nebe-sistebime nematydami jaunų vei-dų mūsų rimto pobūdžio minė-jimuose. Lietuviška spauda skai-toma daugiausia senų ir viduti-nio amžiaus žmonių, tikretes-niais atsitikimais jaunesniųjų tarpe. Prie geriausių norų šian-dieninė mūsų jaunoji karta, ne-lankiusi lietuviškų mokyklų ir neturėjusi galimybės išmokti skaitymo ir rašymo savo tėvų kalboje, nebegali tinkamai įsi-jausti į savo tėvų gimtosios žė-mės ilgę, nebegali pilnai su-prasti lietuviškosios sielos. Kol dabartinių lituanistinių mokyklų vaikai užgaus ir kad neatsirastų per didelę spragą tautinėje plot-mėje, mes turėtume prašyti, ra-ginti mūsų bręstantį jaunimą su-siburti rateliuose, kuriuose būtų mokinamas skaitymas ir rašy-mas lietuvių kalba.

Tokio pobūdžio pradžia jau-padaryta. Praeitų metų rudenį lie-tuvių evangelikų Tėviškės jau-nimo ratelio pirmininko Algimanto Kleinaičio idėja ir to ra-telio valdybos pritarimu atida-ryti kursai Chicagoje. Juos lan-ko būrelis jaunų vyrų ir mergai-čių. Geresnio pedagogo, kaip mok. Donato Šukelio asmenyje, sunkiai bebūtų suradę. Kiek iš kursantų tenka nugirsti, moky-

tojo Donato Šukelio metodika esanti taip lengvai suprantama, kad jie padarę jau gerą pažan-gą ir pats mokslas esąs vien malonumas. Čia atsispindi Do-nato Šukelio ilgų metų mokyto-javimo patyrimai svetima kalba kalbančiųjų tarpe Vilniaus apy-linkėse, kur jis taip pat dėstė lietuvių kalbą.

Chicagoje gyvenantiems lie-tuviams vertėtų susipažinti su šių kursų eiga, kad galėtų ata-tinkamai prikalbinti savo jau suaugusius vaikus skaitymo ir rašymo lietuviškai. Žinoma, dau-gelis jaunų žmonių kalbėdami lie-tuviškai, nelabai nori pasisakyti nemoką lietuviško rašto. Bet čia nebūtų reikalo tą nuslėpti. Nors lietuvių kalbos kursai veikia Tė-viškės jaunimo ratelio žinioje, juos lankyti gali kiekvienas jau-nas lietuvis, nežiūrint kokių pa-žiūrų jis būtų, bet kuris gerbia ir myli savo tėvų kalbą. Kur-sai pravedami ketvirtadienio va-karais, 7 val., lietuvių Tėviš-kės parapijos patalpose, 6645 So. Troy St., Chicagoje. Registruo-tis galima kreipiantis į kursų va-dovą mokyt. Donatą Šukelį pa-mokų metu. (10)

NEWARK

DONELAIČIO MINĖJIMAS

ALTS-gos Newarko skyrius ruošiasi kad galimai sėkmingiau paminėjus rašytojo Kristijono Donelaičio 250 metų gimimo su-kaktį kovo 15 d.

Stasys Jakštas sutiko būti pa-grindiniu kalbėtoju. Viktoras Jo-kubaitis paskaitys ištraukas iš Krist. Donelaičio raštų.

Minėjimas įvyks Lietuvių pa-rapijos salėje, Adams St. ir New York Ave. kampas, Newarke, ko-vo 15 dieną, 12 val. tuojaus po pamaldų.

Įėjimas nemokamas ir rink-lavos nebus. Maloniai prašomi visi liet-uviai šiame minėjime dalyvauti.

SKAUTŲ AIDO VAJUS

Vajus jau įpusėjo. Daugelis vienetų ir atskirų platintojų gra-žiai ir našiai dirba. Labai laukia-ma ir kitų netrukus atsiliepiant.

Sesės ir broliai, užsakydami Skautų Aidą sau, nepamirškite savo vienminčių bei lietuvių be-simokančio jaunimo Vokietijoje, Italijoje ir kt. Jūsų užsakyta Skautų Aido prenumerata jiems bus brangi ir maloni dovanėlė. Skautų Aido administracija yra gavusi ir visų esančių Vokieti-joje Vargų mokyklų adresus. Su-teikime ir mūsų mažiesiems džiaugsmo, kai jie sulauks iš Jū-sų Skautų Aidą. Prenumeratą siųsti: Skautų Aidas, c/o L. Ei-mantas, 91 King Edward Ave., London, Ontario, Canada.

Paragink savo pa-žįstamus užsiprenu-meruoti DIRVĄ



Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Richmond Hill skyriaus surengtas užgavėnių balius vasa-rio 1 d. praėjo dideliu pasiseki-mu. Balius įvyko gražioje Show Boat salėje, Woodhavene, N.Y. Svečiai buvo labai patenkinti gra-žia programa ir puikia nuotaika.

VIRŠUJE: ALT S-gos centro valdybos vicepirmininkas A. Se-nikas prie vaišių stalo kalbasi su A. Mackevičiene ir Lietuvos konsulu New Yorke A. Simučiu.

KAIRĖJE: L. Tamošaitis, B. Oniūnienė, Reivytytėnė, Mrozins-kienė, B. Oniūnas, viešnios iš Argentinos ir kun. S. Valiušaitis.



Prie visų stalų jautėsi puiki nuotaika... VIRŠUJE: Dr. V. Paprockas tarp ponų S. Abrai-tienės ir J. Skučaitės-Šukienės.

KAIRĖJE: K. Silinūnas, M. Rau-linaitienė, A. Mackevičienė, Ka-rrio redaktorius Z. Raulinaitis ir toliau matyti dr. Kungienė.



Vyresniųjų svečių stalas baliuje irgi nenuobodžiavo. Iš kairės sėdi: J. Šimėnas, Siniušienė, I. Tre-čiokienė, P. Šimėnienė, ALT S-gos Rytų apyg. pirm. A. Trečiokas, E. Kulbokienė, Bacevičienė ir kt.